Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 111 (5972). 8 июнь, 1977 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ЧЕЛЯБИНСК ОБЛАСТЬ КОРХОНАЛАРИ ВА ҚУРИЛИШЛАРИДА ҚОРА МЕТАЛЛАРНИ ТЕЖАШ СОҲАСИДАГИ ТАЖРИБАНИ ЎРГАНИШ УЧУН ЧАҚИРИЛГАН ПАРТИЯ ВА ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИ СЕМИНАРИ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Сизлар ҳозирги замон саноатининг негизларидан бири бўлган металлнинг сифатини яхшилаш ва уни ҳар жиҳатдан тежаб сарфлаш борасидаги тажрибани ўрганиш ва умумлаштиришга бағишланган семинарга тўпландингиз. КПСС Марказий Комитети ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг қатъий йўлини тутган ҳозирги вақтда бу масалаларга жуда катта аҳамият бериб келди ва бермоқда.

Бу йил бизнинг мамлакатимизда 150 миллион тоннадан кўпроқ пўлат ишлаб чиқарилади, бу эса дунёдаги ҳар қандай мамлакатда ишлаб чиқариладиган пўлатдан кўпдир. Аммо халқ хўжалигининг металлга бўлган ўсиб бораётган талаб — эҳтиёжларини тўлароқ қондириш проблемасининг тубдан ҳал этилиши металл ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга металл маҳсулотлар сортини кўпайтириш, сифатини яхшилаш ва ундан самарали фойдаланишни ошириш учун астойдил кураш олиб боришни талаб қилади. Қаттиқ иқтисодий тежаш ва тежамкорлик социалистик хўжалик юритишнинг ажралмас хусусияти, мамлакат экономикасини янада ривожлантириш, халқ фаровонлигини оширишнинг муҳим шартидир.

Партия Марказий Комитети шуни мамнуният билан уқтириб ўтадики, ишлаб чиқариш коллективлари партия ташкилотлари раҳбарлигида партиямизнинг XXV съезди қарорларини бажара бориб, металл, хом ашё, ёнилғи, энергияни оқилона сарфлаш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилмоқдалар. Бу эса Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлигини ривожлантириш учун кенг кўламда кучайиб кетган социалистик мусобақада, прокатнинг тежамли турларини ишлаб чиқариш юзасидан Магнитогорск металлургия комбинати, Челябинск шаҳридаги тракторсозлик бирлашмаси ва Металл конструкциялар заводи коллективларининг иқтисодий тежаш режимини кучайтириш соҳасидаги ажойиб ташаббусларида, буюртмаларга қаттиқ риоя қилиб ва энг кам чиқим билан юксак сифатли металл қуйишни таъминлаш борасида пўлат қуювчи М. Ильин ва П. Сатанининнинг ташаббусларида ўз ифодасини топмоқда.

Шу билан бирга меҳнат коллективларида ҳали катта-катта резервлар борлигини, юксак сифатли ва самарали маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш, уни ишлаб чиқариш ва истеъмол қилишнинг ҳамма босқичларида металлнинг нобуд бўлишини ва чиқиндиларни камайтириш соҳасидаги катта имкониятлардан тўла фойдаланилмаётганлигини таъкидлаб ўтиш керак. Баъзи заводларда маҳсулотнинг прогрессив турларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан боғлиқ қувватлар ўз вақтида ишга солинмаётир ва улар секинлик билан ўзлаштирилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXV съезди талаблари асосида «Челябинск области корхоналари ва қурилишларида қора металларни тежаш борасида область партия комитетининг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари тўғрисида»ги қарорининг амалга оширилиши, Челябинск областидаги ҳамда мамлакатимизнинг бошқа саноат районларидаги партия ташкилотлари, илғор корхоналар, қурилишларнинг коллективлари тўплаган тажрибанинг ҳамма жойда фойдаланилиши ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга имкон беради, деб қатъий ишонч билдиришга руҳсат этгайсиз.

Азиз ўртоқлар! КПСС XXV съезди қарорларини бажариш борасида самарали ишлашингизни, янги ижодий муваффақиятларга эришувингизни тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ИСТИҚБОЛИМИЗ КЎЗГУСИ

Жонажон партиямиз барча ишларни ҳамиша халқ билан бамаслаҳат амалга оширади. Доим халқнинг қалбига қулоқ солади. Ўз фаолият программасида унинг фикру-ўйларини акс эттиради. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Чунки Коммунистик партиянинг халқ манфаатидан, унинг фароғати, тинчлигидан муҳимроқ манфаати йўқ. Партиямиз халқ учун яшайди ва халққа хизмат қилади.

Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги байрамига тайёргарлик кўрилаётган айни шу кезларда ленинчи партиямиз Марказий Комитети ўзининг май Пленумида ғоят катта тарихий аҳамиятга молик масалани муҳокама этди. Пленумда кўриб чиқилган ва СССР Олий Совети Президиуми томонидан маъқулланган СССРнинг Асосий қонунлари мажмуаси — Конституция лойиҳаси муҳокамага қўйилди.

Конституция лойиҳаси эълон қилинган кунданоқ уни кўп миллатли барча совет халқлари билан бирга республикамиз ва пойтахт областимиз меҳнаткашлари ривожланган социалистик давлат тараққиётида янги босқич деб эътироф этдилар. Бу муҳим тарихий ҳужжат ҳамма ерда кенг муҳокама қилинмоқда.

Ҳаётимиз қомусининг ҳар бир сатри халқимизни қувонтирмоқда ва руҳлантирмоқда. Унда совет жамиятининг улуғворлиги тўлалигича акс этган.

Конституцияни маъқуллаб областимиз шаҳар ва қишлоқларида, турли меҳнаткашлар коллективларида кўп минг кишилик митинглар бўлиб ўтди. Бу митингларда сўзга чиққан ишчилар, инженер-техник ходимлар, колхозчилар, ижодкор зиёлилар Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, унинг ленинча илмий асосланган сиёсий йўлини маъқуллаб, тўла қўллаб-қувватламоқдалар. Халқ фаровонлиги тўғрисида, совет кишисининг бахт-саодати, мамлакатимиз экономикаси ва маданиятининг равнақи ҳақида тинмай ғамхўрлик қилаётганлиги учун жонажон партиямизга, унинг Марказий Комитетига, шахсан Леонид Ильич Брежневга қизғин миннатдорчилик изҳор этмоқдалар.

— Партия, давлат сен учун, халқ фаровонлиги учун қўлидан келган ҳамма ишларни қилаётганлиги ҳар биримизда коммунистик қурилиш ишига қўшаётган ҳиссамизни кўпайтириш истагини туғдирмоқда, — деди Тошкент тўқимачилик комбинати ишчиларининг митингида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева.

«СССРнинг янги Конституцияси лойиҳасини ҳаяжонланмай ўқиш мумкин эмас. У билан танишиб чиққан кишини жонажон Ватанимиз эришган ютуқлар учун фахрланиш ҳис-туйғулари чулғаб олади». Бу ва шунга ўхшаш фикрлар билдирилган хат-хабарлар редакциямизга кўплаб кела бошлади. Газетхонларнинг хатлари, меҳнаткашларнинг митингларида айтилган ҳаяжонли сўзлар завод ва фабрикалар, қурилишлардаги, пахта далаларидаги қизғин меҳнат нафасини тараннум этмоқда. Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари совет демократиясининг янада ривожлантирилиши, Конституцияда битилиб амалга ошириш учун мўлжалланаётган гражданларнинг хилма-хил эркинликлари ва ҳуқуқларига жавобан коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳасида зарбдор меҳнат қилмоқдалар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида қилган докладида янги Конституциянинг мамлакат ички ҳаётидаги, шунингдек унинг катта халқаро аҳамиятини тушунтириб берди. Конституция замирида жуда зўр ижодий потенциал бор. У коммунизм қуриш қуроли бўлиб қолади. Ана шу потенциалдан ижодий фойдаланиш керак.

Янги Конституция лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилаётган экан, бу билан кўлами ва аҳамияти ғоятда катта вазифаларни амалга ошириш лозим бўлади. Октябрь революциясининг шонли олтмиш йиллик байрамига кўрилаётган тайёргарлик ва янги Конституция лойиҳасининг муҳокамаси — бир-бири билан узвий равишда боғланган, бир-бирини тўлдирадиган тадбирлардир.

Партия, совет, касаба союз, комсомол органлари олдида Конституция лойиҳасининг имкони борича кенг, эркин ва чинакам амалий муҳокама этилишини таъминлаш вазифаси турибди. Бу ишга меҳнаткашлар оммаси, аҳолининг барча қатламларини жалб қилиш керак.

Кўп сонли пропагандист ва агитаторлар, сиёсий докладчи, ахборотчи ва сиёсий ташкилотчилардан КПСС Марказий Комитети май Пленуми материалларини, Конституция лойиҳаси мазмунини меҳнаткашлар коллективлари ўртасида кенг тушунтириш талаб қилинади. Оғзаки сиёсий агитациянинг ҳамма формаларидан самарали фойдаланиш керак. Маҳаллий мисоллар, областимиз ҳаётидан олинган конкрет фактлар асосида социалистик тузумнинг, совет турмуш тарзининг афзалликларини, эришган улуғвор ютуқларимизни кўрсатиб бериш муҳимдир.

Сиёсий ўқувнинг ҳозир давом этаётган якунловчи машғулотларида бу ҳужжат ҳар томонлама пухта ўрганилишига эришиш лозим. Сиёсий ўқув ташкилотчилари меҳнаткашлардан тушадиган мулоҳаза ва таклифларни ҳисобга олиб боришлари зарур.

Конституция боблари ва моддаларини тушунтиришга илмий ходимлар, олий ўқув юртларининг профессор-ўқитувчилари, «Билим» жамиятининг ҳамма аъзоларини жалб этиш лозим. Жойларда илмий конференциялар, савол-жавоб кечалари ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Бундай тадбирлар ўтказилаётган пайтда Конституция лойиҳасига киритилган янги бобларга меҳнаткашларнинг эътиборини қаратиш керак.

Коммунистик партиянинг раҳбарлик ва раҳнамолик роли, СССРда ривожланган социалистик жамият барпо этилганлиги ва коммунизм қуриш Совет давлатининг олий мақсади эканлиги янги Конституция лойиҳасида алоҳида уқтирилганлигини, лойиҳада баён этилган янгиликларнинг асосий йўналиши — социалистик демократияни кенгайтириш ва чуқурлаштиришдан иборат бўлганлигини таъкидлаш керак.

Лойиҳа муҳокамаси — Советларнинг жонажон ишидир. Улар бу ишни ташкил этишда катта ёшдаги бутун аҳолини қамраб олишлари керак. Ҳозир Иттифоқимизнинг ҳамма еридаги каби областимизда ҳам маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловларга тайёргарлик муносабати билан агитаторлар ўтказаётган суҳбатларда, сайловолди учрашуларида СССР гражданларининг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчлари, совет сайлов системаси, халқ депутатининг қонунда конкретлаштирилган ҳуқуқлари ва вазифалари ҳақида кенг фикр юритиш лозим.

Ўртоқ Л. И. Брежнев докладида алоҳида таъкидлангандек, бу борада оммавий ахборот воситалари муҳим роль ўйнаши керак. Муҳокаманинг боришини ҳар тарафлама кенг ёритиш, меҳнаткашларнинг овозига эътибор бериб қулоқ солиш — матбуот, радио ва телевидение ходимларининг жанговар вазифасидир.

Бу муҳим сиёсий кампанияни областимиз меҳнаткашларининг КПСС XXV съезди қарорларини бажариш борасида активлигини ошириш билан, социалистик мусобақани авж олдириш билан боғлаб олиб бориш лозим.

Яхшибой Мирзақулов бошчилик қилаётган бригада Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг илғор коллективларидан ҳисобланади. Бу бригадада йил сайин пахта, каноп ва маккажўхоридан юқори ҳосил кўтармоқда. Бригада аъзолари юбилей йилида 33 гектар майдондаги маккажўхоридан 110 центнердан «қаҳрабо дон» йиғиштириб олиш учун курашяптилар. Суратда: бригада маккажўхоризорларида, (ўнгда) бригада бошлиғи Я. Мирзақулов.

А. Ахатов фотоси.

Л. И. БРЕЖНЕВ ФРАНЦИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ Л. ДЕ ГИРЕНГО БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

7 июнь куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Франция Ташқи ишлар министри Л. Де Гиренгони Кремлда қабул қилди.

Л. И. Брежнев билан Л. Де Гиренго ўртасида суҳбат бўлди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико қатнашди.

Л. И. Брежнев Совет Иттифоқининг Франция билан кенг ҳамкорликни ривожлантириш ва иноқлик доираларини кенгайтириш йўли изчиллигини таъкидлади.

Совет Иттифоқи билан Франция ўртасидаги муносабатларни, уларнинг Европа хавфсизлиги ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ишидаги ҳамкорлигини ривожлантиришнинг баъзи масалалари кўриб чиқилди. Л. И. Брежнев иккала мамлакатнинг кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштириш, ядро уруши пайдо бўлиш хавфини камайтириш борасидаги янги баҳамжиҳат қадамлари совет халқи билан Франция халқининг орзу-умидларига, Европада ва бутун-дунёда тинчлик манфаатларига мос келган бўлур эди, деб ишонч билдирди.

Л. Де Гиренго Франция ҳукумати номидан гапириб Францияда Л. И. Брежнев визитига катта аҳамият бериляпти ва бу визит Совет — Франция ҳамкорлиги йўлида катта бир сиёсий босқич бўлиб қолмоғи керак, деб ҳисоблашмоқда, деди.

Суҳбат амалий, дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, Совет Иттифоқининг Франциядаги элчиси С. В. Червоненко; Франция томонидан — Франциянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Брюно де Лесс ҳозир бўлдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни халқ хўжалик вазифаларини бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги катта хизматлари учун ва биринчи сони чиққанига 60 йил тўлиши муносабати билан «Правда Востока» газетаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1977 йил, 6 июнь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада матбуотни ривожлантиришдаги хизматлари учун ва «Правда Востока» газетасининг биринчи сони чиққан кунга 60 йил тўлиши муносабати билан «Правда Востока» газетаси редакциясининг қуйидаги ходимларига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

Исамуҳамедова Ляля Санжаровна — хатлар ва оммавий ишлар бўлими мудири.

Нейбург Владимир Ефимович — газетанинг Сурхондарё областидаги ўз мухбири.

Нудельман Яков Израилович — саноат, капитал қурилиш, транспорт, алоқа ва савдо бўлими мудири.

Петров Владимир Николаевич — газетанинг Қашқадарё областидаги ўз мухбири.

Цканов Константин Владимирович—газетанинг Хоразм областидаги ўз мухбири.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика матбуотида, полиграфиясида кўп йил актив ишлаганлиги ва «Правда Востока» газетасининг биринчи сони чиққан кунга 60 йил тўлиши муносабати билан «Правда Востока» газетаси редакцияси ходимларидан, штатдан ташқари мухбирлардан ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҒЎЗА ГУЛЛАДИ

СОЛДАТСКИЙ. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози Дўстлик бўлими, (телефон орқали олинди). Юбилей йилида 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган Зайнобиддин Мамараҳимов бошлиқ бригаданинг аъзолари социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, меҳнат қилдилар. Яхши ҳайдалиб теп-текис қилинган майдонларга экилган уруғ бехато униб чиқди. Шундан кейин бригада аъзолари ниҳолларни парвариш қилишни кучайтириб юбордилар. Ўтган йилга нисбатан кўп минерал ва маҳаллий ўғит солинди. Ўсимликнинг талабига қараб суғорилди. Деҳқонлар қатқатларни бегона ўтлардан тез-тез тозалашди. Культиваторлар барча ишчи органларининг ишлашини таъминланди. Ҳар бир киши кундалик нормасини ортиғи билан бажарди. Уларнинг ишга бўлган муҳаббати ошди. Ниҳоллар тез ва дуркун ўсди. Агротехника муддатларида шонага кирди. Барвақт шоналаган ғўза пайкалларидаги кўчатлар ҳозирдаёқ ёппасига гуллай бошлайди.

Бригада аъзолари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб ой охирига қадар ғўзаларга икки марта комплекс ишлов беришга ҳаракат қилмоқдалар.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА ШУ ЙИЛ 7 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — бир кунлик ўсиш, иккинчи устун — мавсум бошидан буён.

Пискент	8,2	56,9
Калинин	0,4	56,6
Оққўрғон	2,0	55,9
Бўка	0,5	54,9
Қуйи Чирчиқ	0,7	53,6
Тошкент	0,2	53,0
Оҳангарон	0,8	50,1
Орджоникидзе	1,0	46,0
Бекобод	1,3	45,6
Ўрта Чирчиқ	0,6	41,9
Янгийўл	1,2	40,9
Чиноз	0,3	39,3
Юқори Чирчиқ	0,8	30,6
Бўстонлиқ	1,7	24,4
Область бўйича:	1,3	46,4

«ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТАСИГА

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Правда Востока» редакцияси коллективини, ишчи ва қишлоқ мухбирларини, газетхонларини газетанинг биринчи сони чиққан куннинг 60 йиллиги билан қизғин табриклайдилар ва қутлайдилар.

«Правда Востока» газетаси мустаҳкам ленинча принципларга таяниб, совет кишиларини коммунистик идеалларга чексиз садоқат руҳида тарбиялашда, республика меҳнаткашларини хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишда Ўзбекистон партия ташкилотига доимо ёрдам бериб келмоқда.

«Правда Востока» газетаси КПСС XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев нутқларида баён этилган қоидалар ва хулосаларни кенг пропаганда қилмоқда ва уларни амалга оширишга, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақани авж олдиришга ҳар томонлама кўмаклашмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Правда Востока» журналистларига, барча ходимларига, ишчи ва қишлоқ мухбирларига янгидан-янги ижодий муваффақиятлар тилаб, улар ўзларининг бутун кучларини, бутун маҳоратини бундан буён ҳам коммунизм қурилишининг буюк ишига, улуғ социалистик ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлашга, уни иқтисодий ва маданий равнақ топтиришга бағишлайверадилар, деб ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

«ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТАСИНИНГ ЮБИЛЕЙИ

Совет Иттифоқининг энг кекса газеталаридан бири, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи бўлмиш «Правда Востока» газетаси биринчи сони чиққан кунга олтмиш йил тўлди.

7 июнь куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш ана шу тарихий санага бағишланди. Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари В. В. Барабаш очди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайланди.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг «Правда Востока» газетасига йўллаган табрикномасини зўр эътибор билан тингладилар.

Сўнгра Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин «Правда Востока» газетасига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғини топширди. Газета республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни халқ хўжалик вазифаларини бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги катта хизматлари учун ва 60 йиллиги муносабати билан шу мукофотга сазовор бўлган эди. Редакция ходимларининг бир группасига фахрий мукофотлар топширилди.

Газета редактори Н. Ф. Тимофеев «Правда Востока» газетасининг 60 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар совет журналистларининг юксак бурчи ҳақида гапириб, КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли бажариш учун, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақанинг ташаббускорлари бўлиш, газетхонларни партияга чексиз муҳаббат, Ватанга, пролетар интернационализмининг ленинча ғояларига беҳад садоқат руҳида тарбиялаш — уларнинг энг муҳим вазифаси эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Журналистлар СССР Конституцияси лойиҳасига ёзиб қўйилган юксак идеалларнинг, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, Конституция комиссиясининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев партия Марказий Комитетининг 1977 йил май Пленумида қилган докладидаги қоидалар ва хулосаларнинг оташин пропагандистлари бўлишлари лозим.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома йўлладилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ КИШИСИГА ҒАМХЎРЛИК

Куни кеча Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи янги Конституциясининг лойиҳаси эълон қилинди. Биз ҳамкасбларимиз билан бу лойиҳани зўр қизиқиш билан ўқиб чиқдик ва унинг асосий мазмуни Совет кишисига, меҳнат кишисига бекиёс ғамхўрлик руҳи билан суғорилганини ҳис этдик.

Лойиҳада Давлат комплекс механизациялаш ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш асосида меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисида, оғир қўл меҳнатини қисқартириш, бора-бора бутунлай тугатиш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилади, дейилган. Биз бу ғамхўрликни кун сайин, йил сайин тобора яхшиланиб бораётган ўз меҳнат шароитимиз мисолида яққол кўриб турибмиз. Шунингдек, Конституция лойиҳасида Совет кишиларининг эркин меҳнати ижтимоий бойликни кўпайтириш, халқнинг ва ҳар бир совет кишисининг фаровонлигини ошириш манбаи эканлиги таъкидланган. Дарҳақиқат шундай. Биз ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириб, ижтимоий бойликни кўпайтиришга ҳисса қўшганимиз сайин турмуш шароитларимиз ҳам мунтазам яхшиланиб бормоқда, моддий манфаатдорлик ортяпти. Ҳозирги кунларда замонавий шинам квартираларда яшамоқдамиз. Ҳар биримизнинг оиламизда барча қулайликлар мавжуд.

Янги Конституция лойиҳасини зўр мамнуният билан кутиб олдик.

С. НАСРИДДИНОВ,
Ангрен разрез-қурилиш бошқармаси бригадири.

ҲОКИМИЯТ—ЎЗИМИЗ

Маълумки, СССРда бутун ҳокимият халқникидир.

Куни кеча матбуотда эълон қилинган Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Конституциясининг лойиҳасида ҳам халқ депутатининг ролига жуда катта эътибор берилган. Улар Советларнинг ишида қатнашиб, давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилиш масалаларини ҳал этадилар, Советларнинг қарорларини амалга оширишни ташкил қиладилар, давлат органларининг, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг иши устидан контроль қиладилар. Депутат ўз фаолиятида умумдавлат манфаатларига амал қилади, сайлов округи аҳолисининг талаб-эҳтиёжларини ҳисобга олади, сайловчиларнинг наказларини амалга оширишга эришади.

Пойтахтимиздаги 34-сайлов округидан овоз берадиган икки мингдан зиёд киши юксак ишонч билдириб, район Совети депутатлигига номзодимни кўрсатишди. Куни кеча сайловчилар ҳузурида бўлиб, улар билан учрашдим. Юксак ишонч билдирган халқ қатор наказлар берди. Депутат сифатида уларни амалга оширишга ҳаракат қиламан.

Р. ЖЎРАЕВ,
Октябрь район прокурори, район Совети депутатлигига номзод.

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

МЕҲНАТКАШ ИНСОН—СОЦИАЛИЗМНИНГ ЭНГ ҚИММАТЛИ БОЙЛИГИ

УЛУҒ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси меҳнаткаш инсонни социал-иқтисодий, синфий-сиёсий, миллий, маданий ва маънавий зулм ҳамда азоб-уқубатлардан, очлик, қашшоқлик ва ҳар қандай ижтимоий кулфатлардан озод қилишнинг, унинг инсон сифатида яшашини таъминлашнинг, ақлий, маънавий ва жисмоний қобилиятларини кенг ва атрофлича ривожланишини амалга оширишнинг тарихда илгари ҳеч қачон учратилмаган янги, тарихий босқичи бўлди.

Октябрь ғалабаси туфайли меҳнаткаш омма ишлаш, меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш ,билим олиш, илм-фан, маданият асосларини ўзлаштириш ва шунга ўхшаш бошқа қатор социал ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлди. Тарихда биринчи мартаба шундай бир янги тузум — социализм вужудга келдики, унинг кучи ва қудрати меҳнаткаш омманинг актив амалий фаолияти, онглилиги ва маънавий бойликлари билан узвий боғлиқдир.

Социализм — меҳнаткашлар жамиятидир. Меҳнаткаш омма учун хизмат қилиш, унинг ҳар тарафлама камол топиши учун зарур имкониятларни яратиб бериш ва кўпайтириш, унинг бугунги ва эртанги ташвишлари билан яшаш социализмнинг энг асосий, олий мақсадидир. Социализм жамиятида энг қимматли капитал, энг катта бойлик — меҳнаткаш оммадир. Ҳамма нарса инсон бахт-саодати учун, инсон фаровонлиги учун — янги социалистик жамият ва унинг турмуш тарзининг энг чуқур маъноси ана шундай. Социализмнинг хизмати аввало шундан иборатки, у ҳар бир кишининг чинакам инсоний фазилатлари, барча инсоний туйғулари, шахсий ташаббус ва қобилиятларини ривожлантириш ва ишга солиб юбориш учун кенг майдон очиб беради.

КОММУНИСТИК партиямиз социал-иқтисодий, маданий-маънавий сиёсати моҳиятининг заминида ҳамиша ва ҳар доим ягона бир мақсад — совет кишиларининг, социалистик шахснинг турмуш фаровонлиги ва маданиятини тўхтовсиз ўстириш ва мустаҳкамлаш ётади. Бу нарсани биз яқинда матбуотда эълон қилинган ва совет кишилари томонидан кенг муҳокама қилинаётган янги тарихий ҳужжатда — СССР янги Конституцияси лойиҳасида ҳам яна бир бор очиқ-равшан кўрамиз. СССР янги Конституцияси лойиҳасининг ҳар бир сўзи, ҳар бир моддаси, унинг бутун руҳи, моҳияти совет кишилари манфаатларини ўзида ошкора равишда ифодалайди. Янги Конституция лойиҳасида Совет Иттифоқининг сўнгги қирқ йил мобайнида эришган ютуқлари, етук социалистик жамият қурилиши соҳасидаги тарихий тажрибалар, маданий-сиёсий ва иқтисодий натижалар, хуллас, ҳозирги вақтгача эришилган ва қўлга киритилган нарсаларнинг ҳаммаси ўз ифодасини топган ҳамда қонунлаштириб мустаҳкамлангандир.

Янги Конституция лойиҳасида алоҳида эътибор берилган энг йирик масалалардан бири — СССР гражданларининг тенг ҳуқуқлилиги, эркинликлари ва бурчлари ҳақидаги масалалардир. Бу масала ҳозирда амалда бўлган Конституцияга нисбатан янада кенгроқ, чуқурроқ, батафсил ва конкретроқ ўз ифодасини топдики, бу албатта, бежиз эмас. Ҳозирда мавжуд бўлган Конституциядан фарқли ўлароқ, янги Конституция лойиҳасида совет кишиларининг сўз, матбуот, митинг ва йиғилишлар эркинлиги, сайлаш ва сайланиш ҳуқуқи, меҳнат қилиш, дам олиш, бепул билим ва медицина ёрдами олиш, қариганда ва касал бўлган ёки меҳнат қобилиятини йўқотган ҳолларда моддий таъминот олиш ҳуқуқи ва бошқа эркинлик ва ҳуқуқларнинг мазмуни анча чуқурлаштирилган, уларнинг замиридаги моддий гарантиялар анча бой ва салмоқли бўлиб қолгандир. Лойиҳада совет гражданларининг ҳозирги Конституцияга ёзилмаган ҳуқуқи ҳам ўз ифодасини топган. Лойиҳада «СССР гражданлари уй-жойли бўлиш ҳуқуқига эгадирлар» деган модда ва бошқалар биринчи мартаба киритилди.

СССР янги Конституцияси лойиҳасида СССР гражданларининг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчлари ҳақида сўз юритилар экан, 40-моддада: «СССР гражданлари меҳнат қилиш ҳуқуқига, яъни меҳнатнинг миқдори ва сифатига мувофиқ ҳақ тўланадиган ва гарантияланган иш олиш ҳуқуқига, шу жумладан ўзларининг лаёқатларига, қобилиятларига, ўрганган касбларига, олган билимларига мувофиқ равишда ва жамият эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда касб, машғулот ва иш танлаш ҳуқуқига эгадирлар», дейилган.

Социализм амалда гарантиялаб қўйган меҳнат қилиш ҳуқуқи совет кишиси эркинлиги таг заминини ташкил этади. Меҳнат қилиш процессида кишилар ўзларининг ижодий кучларини намоён қилиш учун тўла имкониятга эга бўладилар. Меҳнат ҳар доим кишининг турмуши ва ривожланишининг манбаи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Кишиларнинг ҳаёти ва ўсиши учун зарур бўлган нарсаларнинг ҳаммасини меҳнат яратади. Инсон фаолияти меҳнат билан боғланган тақдирдагина уйғун камол топиши мумкин. Меҳнат инсоннинг жисмоний, ахлоқий ва ақлий камолотининг, инсонлик фаолиятининг эркинлиги ва, ниҳоят, унинг ҳузур-ҳаловати ҳамда бахт-саодатининг зарур шартидир.

Киши меҳнат қилмасдан, турмуш воситаларини такрор ва такрор яратиб турмасдан яшай олмайди. Инсон меҳнатсиз ўз ҳаётининг бутун қимматини ва бутун фазилатини йўқотади. Меҳнат фақат инсоннинг камол топиши учунгина эмас, балки эришилган инсоний хислатларини сақлаб туриши учун ҳам зарурий шартдир. Инсон шахсан меҳнат қилмай туриб, илгари боролмайди, меҳнат қилмаса, у эришган даражасини сақлаб қола олмайди, орқага қараб кетишга мажбур бўлади. Инсоннинг танаси, қалби ва ақли бутун вужуди меҳнат қилишни талаб қилади. Ана шу маънода олганда, меҳнат моддий ва маънавий бойликларнинг асоси бўлиш билан бирга, инсоннинг ақлий, жисмоний, аҳлоқий ва маънавий камолати учун ҳам етакчи ўрин тутади.

Меҳнатнинг эксплуатациядан озод қилинганлиги социализм даврида инсон эришган буюк мўъжизалардан бўлиб ҳисобланади. Социализм даврида меҳнат кишиларни эзиш, хўрлаш ва асоратга солиш воситаси эмас, балки уларни озод қилиш, ақлий ва жисмоний қобилиятларини ҳар томонлама ривожлантиришнинг асосидир. Социализмда меҳнат оғир юкдан, эксплуатация қуролидан роҳат-фароғат манбаига, шон ва шараф ишига айланди. Синфий жамиятларда меҳнат қаттиқ синфий зулм, зўравонликка асосланган бўлса, социализм даврида, аксинча, тўла тенглик, ихтиёрийлик принципига асослангандир. Бизда кишилар завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда эксплуататорларни бойитиш учун эмас, балки ўзлари учун, ўз синфи учун, совет жамияти учун ишлайдилар. Меҳнаткашларнинг эксплуататорлар учун эмас, балки ўзига, ўз синфига, ўз жамияти учун ишлаётганини англаши меҳнат ғайратини, новаторликни, ижодий ташаббусни, оммавий социалистик мусобақани, неча ўн минглаб ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларни ўз ичига олган коммунистик меҳнат ҳаракатини келтириб чиқарди.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш кераки, социализмда эркин, озод ва ижодий меҳнат соҳасида ғайрат-шижоат кўрсатаётган кишиларнинг номи беқиёс улуғланади. Социалистик жамиятимизда меҳнат илғорлари, ишлаб чиқариш новаторлари жамиятнинг донгдор кишилари ҳисобланади, меҳнат илғорларининг обрўси, иззат ва ҳурмати давлат арбоблари, йирик олимлар, фан, санъат, маданият арбобларинникидан кам эмас. Т. Охунова, Б. Жўраева, С. Нуриддинов, А. Девятова, Т. Дадажонов, А. Қурбонов ва бошқа юзлаб кишиларнинг бутун мамлакат бўйлаб шон-шуҳрат орттирганликларининг асосий сабаби жамият манфаати йўлида қилиб келаётган онгли ва ижодий меҳнатларидадир.

Совет кишиларининг энг катта бахти шундаки, улар бир бурда нон ташвишида кўчама-кўча кезиб юришни, очлик, қашшоқлик, ишсизлик нима эканлигини билмайдилар. «...СССР — бу шундай бир давлатки, у ерда ишсизлик йўқ, саводсизлик битирилган, медицина хизмати бепул кўрсатилади, у ерда ҳар бир киши, келиб чиқишидан қатъий назар, ҳар қандай касбни эгаллай олади, у отпуска ва олий маълумот олиш ҳуқуқига эга, билим олишга иштиёқмандлик ҳамма учун характерлидир». Чет эллик дўстларимиз СССРда ҳар бир граждан учун яратиб берилган ҳуқуқ ва эркинликлар ҳақида ана шундай демоқдалар.

Капитализмда меҳнаткаш омма бошига тушаётган оғир фалокатлардан бири ишсизликдир. Оммавий ишсизлик, инфляция ва қимматчилик ҳозирги замон капитализмига хос ҳусусиятга айланди. Капитализмда меҳнаткашларнинг ишсиз қолиши—уларнинг кун кўриш, яшаш имкониятларидан маҳрум қилиш, демакдир. Ҳозир капиталистик мамлакатларда яшовчи халқ оммаси гарданига оғир юк тушди. Қимматчилик кучайиб, аҳолининг реал даромадлари бетўхтов қисқариб бормоқда. БМТ расмий маълумотларига кўра, ривожланган капиталистик мамлакатларда 15 миллиондан зиёд маҳнаткаш заводлар ва муассасалардан ҳайдалган бўлиб ўз оилалари билан бирга нафақалар ҳисобига яшамоқда.

Америкада чиқадиган «Крисчен сайенс монитор» газетаси 1969 йилнинг февралида Миссисипи штатидаги ишчиларнинг ночор яшаётганлиги ҳақида маълумот эълон қилди. Мана бу фактлар характерлидир: «Менинг беш болам бор. Мен уларга юнушталик сотиб ололмайман. Мен ишсизман. Эрим ҳам. Болалар яланг оёқ. Марҳамат, ёрдам беринглар». «Мен, хотиним ва етти болам қийинчиликда яшаймиз. Биз оч қоламиз. Мен тракторчиман, лекин мана икки ҳафтадан буён ишсизман... Бизнинг уйимиз жуда ёмон, ёмғир ёғса, чакка ўтади. Болаларимиз мактабга бора олиши учун бизга ёрдам керак». «Мен ишсизман. Бир ойга бериладиган 45 доллар нафақа ҳисобига яшайман. Тўрт боламнинг овқати ҳам, уст-боши ҳам йўқ...» Капитализмда меҳнаткаш омма тоғ-тоғ моддий ва маънавий бойликлар яратади-ю, аммо ўзи очлик-юпунликда яшайди.

Келтириб ўтилган фактлар буржуа идеологларининг зўр бериб тарғиб-ташвиқот қилаётган «халқ капитализми», «очиқ жамият», «эркин дунё»даги манзарани ошкора равишда кўрсатиб турибди. Дарҳақиқат, капиталистик эркинлик —зўрлар учун, мулкдорлар учун бўлган эркинликлар. Капитализмдаги эркинлик ҳамма учун бўлган эркинлик эмас, балки, алоҳида бир синф — буржуазия учун яратиб берилган эркинликдир.

Буржуа тузумининг ҳимоячилари оммани маънавий тутқинликда сақлашга интилиб, буржуа жамиятини кўкларга кўтариб, гўё уни салкам жаннатдай қилиб тасвирламоқдалар, капиталистик турмуш тарзини тарғиб қилмоқдалар. Оқни—қора, қорани эса оқ қилиб тасвирлашда, ҳақиқатни бўҳтон қилиб, социализмни қоралашда буржуа идеологлари ҳеч нарсадан тап тортмаётирлар. Уларнинг ҳозирги даврдаги ҳуружи «социалистик мамлакатларда инсон ҳуқуқлари ва шахс эркинлиги гўё бузилаётганлиги» каби уйдирма атрофида бўлмоқда. Шахснинг ҳақиқий эркинлиги сўзда, қоғозда эмас, балки амалда социализмдан бошқа яна қайси бир жамиятда таъминланганлигини тарих билмайди. Социализмда меҳнаткаш инсон, ҳар бир шахс дам олиш, соғлиқни сақлаш, уй-жойли бўлиш, илм олиш, маданият ютуқларидан фойдаланиш, давлат ва жамоат ишларини бошқаришда қатнашиш, жамиятдан моддий ва маънавий ёрдам олиш каби социал ҳуқуқ ва сиёсий эркинликларга эга эканлигини буржуа идеологияларидан, тирноқ остидан кир қидирувчилардан бошқа ҳамма билади. СССР янги Конституцияси лойиҳасининг эълон қилинганлиги социализмга, совет кишиларига тўҳмат қилувчи буржуа идеологларига ўз вақтида берилган сиёсий айбнома бўлиб ҳам хизмат қилади. У капиталистик қуллик системасида ва мустамлакачилик зулми кишанлари остида азоб чекаётган кишилар орзу қилиб келган ва ҳозир ҳам орзу қилаётган нарсаларнинг СССРда реал воқеликка айланганлигини кўрсатувчи ҳужжатдир.

Конституция совет халқининг социалистик жамиятни барпо этиш, унинг иқтисодий, маданий ва маънавий заминларини мустаҳкамлаш, етук социалистик жамият қуриш, фан, маданият, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш соҳасида эришган ажойиб ютуқларига ясалган якундир.

З. ҒАФУРОВ,

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти фалсафа кафедраси доценти, фалсафа фанлари кандидати.

СССРнинг янги Конституцияси лойиҳаси областимиз саноат корхоналарида қизғин муҳокама қилинмоқда. Ишчи ва хизматчилар Конституция моддалари меҳнат кишисига ғамхўрлик руҳи билан суғорилганини таъкидлашмоқда. «Ташсельмаш» заводи коллективи ҳам янги Конституция лойиҳасини муҳокама қилишда актив иштирок этяпти. Суратда: корхона асбобсозлик цехининг бир группа ишчи ва хизматчилари Конституция лойиҳасини биргаликда ўқиб чиқишяпти.

Ш. Иброҳимов фотоси. (ЎзТАГ).

БАХТ—САОДАТ ҚОМУСИ

АЖОЙИБ замонада яшаяпмиз. Мен бу сўзларни бор овоз билан жаҳонга жар солиб айтишга тайёрман. Чунки социалистик тузум туфайли бахтини меҳнатдан топган минг-минглаб аёлларнинг бири сифатида Ватанимизга, партия-ҳукуматимизга меҳр муҳаббатим чексиз. Бу шунчаки баланд парвоз сўзлар эмас, балки Москвадаги катта йиғинларда ҳукумат раҳбарлари билан ёнма-ён ўтириб, мамлакатимиз экономикаси, маданиятининг равнақига оид масалаларни тенг ҳал қилиш ҳуқуқига муяссар бўлган оддий ўзбек аёлининг дил сўзлари, ифтихор туғёнларидир.

Яқинда бригадамизда янги Конституциянинг лойиҳасини муҳокама этишга бағишланган йиғилишда ҳам шу сўзларимни айтдим. Ҳақиқатдан ҳам ўзингиз эътибор қилинг. Бизнинг жамиятимизда инсон қўлини қаёққа узатса етади. Биров илмин гуриллатиб беқиёс обрў орттираётган бўлса, биров далаларни яшнатиб донг таратмоқда, яна биров дастгоҳлар билан тиллашиб фидокорлик намуналарини кўрсатаётир. Буларнинг ҳаммаси социалистик тузум яратган ёрқин демократия самарасидир.

Янги Конституциянинг 20-моддасида Совет давлати «Ҳар бир кишининг эркин камол топиши ҳамманинг эркин камол топиши шартидир», деган коммунистик идеалга мувофиқ гражданларнинг ўз ижодий кучларини, қобилиятларини ва истеъдодларини ривожлантиришлари ва ишга солишлари учун, шахснинг ҳар томонлама камол топиши учун реал имкониятларни ўз олдига мақсад қилиб қўяди» дейилган.

Партия XXV съездининг делегати, СССР Олий Советининг депутати сифатида чиндан ҳам мамлакатимизда ҳар бир кишининг камол топишига катта имкониятлар яратилаётганлигининг гувоҳи бўлганлигим учун ҳам юқоридаги сатрларнинг бахт қомусидан ўрин олганлигидан беҳад қувонаман. Конституция лойиҳасидаги асосий йўналиш — социалистик демократияни кенгайтириш ва чуқурлаштиришдан иборат.

Советларнинг барча формаларини ташкил этишдаги ҳамда уларнинг фаолиятидаги демократик принциплар янада ривожлантирилади. Жамият ҳаётининг барча муҳим масалаларини ҳал этишда уларнинг роли ошади. Маҳаллий Советлар эндиликда маҳаллий аҳамиятга тегишли бўлган масалаларнингина ҳал этибгина қолмай, шу билан бирга ўз территориясидаги барча ташкилотларнинг фаолиятини ўз ҳуқуқлари доирасида контроль қилиб, мувофиқлаштириб ҳам турадилар. Эндиликда Советлар бошқарувчи органлар устидан, ташкилотлар ва турли лавозимдаги шахсларнинг фаолияти устидан контроль қилишни янада кучайтирадилар.

Лойиҳада Советлар ва депутатларнинг сайловчилар билан алоқасини мустаҳкамлаш йўллари конкрет кўрсатилган. Депутатлар ўз фаолияти тўғрисида, наказларнинг бажарилиши тўғрисида аҳолига мунтазам ахборот бериб турадилар.

Конституция лойиҳасида ёшларга бўлган ғамхўрлик алоҳида сезилиб турибди. Буни сайлов системасига киритилган янги қоидаларда ҳам кўриш мумкин. Агар ҳозирги Конституцияга мувофиқ 23 ёшга тўлган кишиларгина СССР Олий Советига, 21 ёшга тўлган кишилар Иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига сайланиш ҳуқуқига эга бўлсалар, энди 18 ёшдан бошлаб барча совет гражданларига ана шундай имконият бериш таклиф этилмоқда. Бу ёшлар учун бўлган юксак эътибор намунасидир.

Конституция лойиҳасида оналик ва болаликни ҳуқуқий ҳимоя қилиш, моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, шу жумладан ҳомиладор хотинларга ва оналарга хақ тўланадиган отпускалар ва бошқа имтиёзлар бериш, қайд этилди. СССР Олий Советининг ўтган галги сессиясида ташкил этилган хотин-қизлар меҳнати ва турмуши, оналик ва болаликни муҳофаза этиш комиссиясининг аъзоси бўлганлигим учун ҳам, бу модданинг Конституциядан қонун сифатида ўрин олганлигини тўла қўллаб-қувватлайман.

О. ШЕРАЛИЕВА,

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз механизатори, СССР Олий Совети депутати.

ДЕМОКРАТИЯМИЗНИНГ ЯНА БИР НАМУНАСИ

СЎНГГИ йилларда партия ва ҳукуматимиз депутатларнинг ҳуқуқ ва бурчларини белгилашда катта ишларни амалга оширди. Шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советларининг ишини яхшилаш, депутат статуси тўғрисидаги қонун ва бошқа қатор қарорлар шулар жумласидандир. Бу ҳаётий муҳим ҳужжатларда халқ вакилининг обрў-эътибори янада мустаҳкамланди, ҳуқуқ доираси кенгайди.

Маҳаллий Советлар ва уларнинг депутатлари хўжалик ишларини ташкил этиш, экономика ва маданиятни ривожлантириш билан конкрет шуғуллана бошладилар. Бизнинг мамлакатимизда депутат фақат ўзи сайланган участка ёки ишлаётган жойи учунгина масъуллик сезиб қолмай, балки бутун эл, юрт равнақи, камолати йўлида жонбозлик кўрсатувчи халқ вакилига айланди. Эндиликда у ўзини қизиқтирган, ҳал қилиш лозим деб топган масалалар юзасидан ҳар қандай корхона, ташкилот, муассаса раҳбарига сўров билан мурожаат қила олади. Ҳаётда бу ҳол ижобий натижа беришини кўрсатади. Кейинги бир ярим йил мобайнида область Советига бўлиб ўтган сессияларда корхона ва ташкилотлар раҳбарлари депутатларнинг ўндан ортиқ сўровларига жавоб бердилар. Шундан сўнг областнинг қатор қурилиш ташкилотларида иш суръати ошди.

Депутатларнинг активлигини оширадиган, уларнинг обрўсини янада кучайтирадиган ана шу ҳаётий ҳужжатлар СССР Конституциясидан жой олганлиги жуда ўринлидир. 104-моддадаги «Депутатга ўз ҳуқуқлари ва вазифаларини ҳеч монеъсиз ва самарали амалга ошириш учун шарт-шароит таъминлаб берилади. Депутатларнинг даҳлсизлиги шунингдек депутатлик фаолиятининг бошқа гарантиялари депутатлар статуси тўғрисидаги қонунда ҳамда ССР Иттифоқининг, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг бошқа қонунларида белгиланади» деган сўзлар совет демократиясининг яна бир юксак намунасини ташкил этади.

К. ТОЛИМБЕКОВА,

Оҳангарон районидаги «Ғаллақудуқ» совхозининг сут соғувчиси, область Советининг депутати.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг М. Муҳиддинов бошлиқ бригадаси аъзолари СССР Конституциясининг лойиҳасини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Бу ерда лойиҳани муҳокама қилишга қаратилган йиғилиш ҳам бўлиб ўтди. Суратда: бригада агитатори Содиқ Ўктамов колхозчиларни лойиҳа билан таништирмоқда.

З. Қуртнезиров фотоси.

ҒАЛАБАГА ЧОРЛАЙДИ

КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида муҳокама қилиниб, якдиллик билан қабул этилган СССР янги Конституциясининг тексти матбуотда эълон қилинди ва умумхалқ муҳокамасига қўйилди. Конституцияни ўқир экансиз, халқимизнинг истак ва орзулари тўла ҳисобга олинганлигини дарҳол билиб оласиз. Сўнгги қирқ йил ичидаги ўзгаришлар мужассамлаштирилган. Ҳақиқатан ҳам мамлакатимиз шу давр ичида етук социалистик жамият бўлиб қолди. Ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида жуда катта принципиал ўзгаришлар содир бўлди.

Ишчилар синфи ўзгарди. Эндиликда завод, фабрикаларда ўн миллионлаб билимли, техникадан хабардор, сиёсий етук кишилар ишламоқда. Уларнинг активлиги борган сари ўсмоқда. Деҳқонларимиз ҳам ўзгарди. Психологияси социалистик негизда шаклланди. Колхозчи замонавий техника билан қуролланди. Унинг билим даражаси, ҳаёт тарзи шаҳарликлардан жуда кам фарқ қилади. Улар ўқиб ўрганиб, ўз касбларини такомиллаштирмоқдалар. Деҳқончилик маданияти тубдан ўзгарди. Ердан, сувдан, ўғитдан фойдаланиш сирларини ҳар бир деҳқон ва механизатор чуқурроқ ўрганиб оладиган бўлиб қолишди.

Мамлакатимизнинг қаерига борманг, янги-янги қурилишларга дуч келасиз. Ҳашаматли бинолар қураётган, чўлни ўзгартириб, экинзорга айлантираётган, мустаҳкам сув омборлари барпо этаётган кишилар билан ҳар қанча фахрлансак арзийди.

Янги Конституция лойиҳасида совет тарихида Конституция соҳасида тўпланган бутун тажрибалар умумлаштирилган ва бу тажрибани ҳозирги давр талабларига жавоб берадиган янги мазмун билан бойитилган. Конституцияда свет гражданларининг ҳуқуқларига доир қоидалари анча бойитилган.

— Ҳар бир совет кишиси, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг май Пленумидаги қилган докладида, — **Ватанининг қудрати ва равнақи пировардида ўз ҳуқуқларининг асосий гарантияси эканлигини аниқ-равшан билиб олиши керак. Бунинг учун эса ҳар бир граждан жамият олдида ўз масъулиятини ҳис этиши, давлат олдидаги, халқ олдидаги ўз бурчини ҳалол бажариши лозим.**

Янги Конституция бизнинг зиммамизга янада юксак вазифалари юклайди. Ҳар биримиз қаерда ишламайлик меҳнатнинг миқдори ва сифатига эътиборни янада кучайтиришимиз керак.

Ж. ОЧИЛОВ,

Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТХОНЛАРИГА

Редакция ишчилар ва колхозчиларни, саноат ва қишлоқ хўжалиги мутахассисларини, фан ва маданият арбобларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини, коммунистлар ва партиясизларни — республикамизнинг барча гражданларини СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилишда актив қатнашишга таклиф этади.

«Тошкент ҳақиқати» газетаси редакцияси. Конверт устига «СССР Конституцияси лойиҳаси муҳокамасига» деб ёзиб қўйишни унутманг.

СУҲБАТЛАР ТЕМАТИКАСИ

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, унда ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР Конституциясининг лойиҳаси тўғрисидаги доклади совет кишилари томонидан қизғин қўллаб-қувватланмоқда. Улуғ Октябрь 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа янада авж олмоқда.

Пойтахт области саноатчилари 27 май куни саноат маҳсулоти реализация қилиш ва кўпчилик энг муҳим буюм турларини ишлаб чиқариш бўйича беш ойлик планни бажардилар. Ҳозирги вақтда зарбдорлардан 2700 киши ўн тўрт илғор ишчининг ташаббусига қўшилиб ишламоқда.

Область пиллакорлари ажойиб меҳнат ғалабасини қўлга киритиб, бу қимматли саноат хом ашёсидан юқори ҳосил олдилар.

Тошкент области маккажўхорикорларининг ажойиб ташаббуси республика Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди. Тошкент область партия комитети Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар олган илғор сабзавоткор ва соҳибкорларнинг қимматли ташаббусини маъқуллади. Эндиликда партия ташкилотлари, ҳар бир агитатор ва сиёсий ахборотчи ана шу муносабат билан омма орасида актив сиёсий иш олиб бориши лозим.

Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловларга тайёргарлик кўришда ҳам муҳим босқич бошланади. Шу муносабат билан ҳар бир агитпункт, сайловчилар клуби бутун оммавий-сиёсий ишнинг маркази бўлиши даркор. СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ томонидан муҳокама қилина бошлаганлиги муносабати билан бу ишнинг аҳамияти янада ортади.

Партия ташкилотлари сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, сиёсий ташкилотчиларнинг навбатдаги семинар машғулотини ўтказишда қуйидаги материаллардан фойдаланишлари тавсия этилади:

Оммавий агитация ишининг савиясини оширайлик. («Партия турмуши», 5-сон, 7—12-бетлар).

Агитатор—тарбиячи ва ташкилотчи («Агитатор», 9-сон, 8—11-, 10-сон 6—9-бетлар).

Идеология ишининг муҳим йўналиши («Политическое самообразование», 5-сон, 59—67-бетлар).

Июнь ойида суҳбатлар ўтказиш учун қуйидаги материаллардан фойдаланинг:

МАМЛАКАТ ИЧКИ СИЁСИЙ ТУРМУШИ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА:

КПСС Марказий Комитети май (1977 йил) Пленумининг материаллари (марказий, республика ва область газеталарининг 25 май ва 5 июнь сонлари).

СССР Конституцияси. Лойиҳа (марказий, республика ва область газеталарининг 4 июнь сони).

Советлар — халқ ҳокимияти органлари («Ўзбекистон агитатори», 9-сон, 16—18-бетлар).

ОҒЗАКИ СИЁСИЙ АГИТАЦИЯ КАДРЛАРИГА ЁРДАМ

Интернационализм байроғи остида — («Ўзбекистон коммунисти»: 5-сон, 6—13-бетлар).

Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар (КПСС МК журнали «Партийная жизнь», 9-сон, 3—8, «Партия турмуши», 5-сон, 13—16, «Агитатор», 9-сон, 3—7, «Ўзбекистон агитатори», 9-сон, 4—6-бетлар).

Ҳаммабоп саноат. 12 июнь — Енгил саноат ходимлари куни. («Агитатор», 10-сон, 14—16-бетлар, «Ўзбекистон агитатори», 9-сон 30-бет).

Коммунистлар — омма ташкилотчилари (КПСС МК журнали «Партийная жизнь», 10-сон, 3—7-бетлар).

Советлар мамлакатининг ўн беш йиллиги («Агитатор», 9-сон, 42—45, 10-сон, 27—31-бетлар).

Эл хизматида. 19 июнь — медицина ходимлари куни. («Агитатор», 10-сон, 37—39-бетлар).

ИҚТИСОДИЙ ТУРМУШ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА:

Ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг ташкилий резервлари тўғрисида («Коммунист», 6-сон, 35—44-бетлар).

Социалистик мусобақа — омманинг жонли ижодкорлиги («Политическое самообразование», 5-сон, 3—11-бетлар).

Тежамкорлик — ҳар бир кишининг иши («Агитатор», 9-сон, 12—15-бетлар).

Социалистик ишлаб чиқаришни интенсивлаш («Политическое самообразование, 5-сон, 23—31-бетлар).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида. Тошкент области маккажўхорикорларининг ташаббуси тўғрисида. (республика газеталарининг 22 май, область газеталарининг 24 май сонлари).

Ленинча аграр сиёсат йўлидан («Агитатор», 10-сон, 10—13-бетлар).

Чўчқачиликни ривожлантирайлик («Агитатор», 9-сон, 16—17-бетлар).

Қишлоқни комплекс равишда қайта қурайлик («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 25—32-бетлар).

ФАН ВА МАДАНИЯТ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА:

Етук социализм шароитида бадиий маданиятни ривожлантиришнинг айрим жиҳатлари («Коммунист», 6-сон, 45—65-бетлар).

Меҳнат коллективида шахснинг маънавий ривожланиши («Политическое самообразование», 5-сон, 68—76-бетлар).

Ижодий ҳамдўстлик орбиталари («Коммунист», 7-сон, 98—108-бетлар).

Атеистик ва интернационал тарбия — ягона жараён («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 44—49-бетлар).

Совет халқининг социал бир хиллик сари ҳаракати («Коммунист», 7-сон, 57—66-бетлар).

ХАЛҚАРО АҲВОЛ БЎЙИЧА:

Л. И. Брежневнинг 29 май куни телевидение орқали сўзлаган нутқи («Правда» газетасининг 30 май, республика ва область газеталарининг 31 май сонлари).

Октябрь — инсоният тақдирида («Международная жизнь», 5-сон, 71—81-бетлар), «Политическое самообразование»нинг 5-сон, 32—40, «Ўзбекистон агитатори», 9-сон, 7—10-бетлар).

КПСС — тинчлик учун курашнинг байроқдори («Партия турмуши», 5-сон, 17—22-бетлар).

Европада тинчлик, хавфсизлик ва ўзаро ишонч учун («Международная жизнь», 5-сон, 13—21-бетлар).

Социализм ва халқаро хавфсизлик («Коммунист», 7-сон, 109—120-бетлар).

Қардошлик иттифоқининг йўналтирувчи кучи («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 73—80-бетлар).

Чинакам ва сохта демократия («Партия турмуши», 10-сон, 73—77, «Международная жизнь», 5-сон, 82—90, «Агитатор» 10-сон, 32—34-бетлар).

Интеграция куч-қудрати ошмоқда («Агитатор», 10-сон, 52—55-бетлар).

Совет Иттифоқининг Осиёда коллектив хавфсизлик учун кураши («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 81—88-бетлар).

Африка жануби: ирқчиликка қарши кураш кучаймоқда. («Агитатор», 10-сон, 56—59-бетлар).

Озиқ-овқат ва сиёсат («Международная жизнь», 5-сон, 51—60-бетлар).

Капитализм — келажаксиз жамият («Международная жизнь», 5-сон, 31—41-бетлар).

ЭСЛАТМА: Суҳбатга тайёрланишда маҳаллий матбуот материаллари, маҳаллий фактлар, рақам ва мисоллардан фойдаланинг.

«Узбекметаллург с т р о й» трестининг кўп минг кишилик коллективи СССР янги Конституцияси лойиҳасини тўла қўллаб-қувватлаб, қурилиш ишларини жадаллаштириш юзасидан курашни авж олдириб юбордилар. Айрим коллективлар ва бинокорларнинг меҳнат кўрсаткичлари кун сайин ортиб бормоқда. 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг мастер Э. Абилев раҳбарлигидаги участкаси, шу участкада меҳнат қилаётган В. Горлов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бунёдкорлари пешқадамлар сафида боришяпти. Уларнинг кунлик иш кўрсаткичлари 120—130 процентни ташкил этяпти. Ушбу суратда участка мастери Э. Абилев (ўнгда) ва комсомол-ёшлар бригадаси раҳбари В. Горловларни кўриб турибсиз.

Е. Ботиров фотоси.

БРИГАДАЛАР КЕНГАШИ

Тошкент область партия комитети Урта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхозда бригадалар кенгаши тузилганлигини маъқуллади.

Область партия комитети район партия комитетлари, область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси, «Ташсадвинсовхоз» трестига барча хўжаликларда бригадалар кенгашини тузиш ва уларга ҳар томонлама доимий ёрдам кўрсатиш вазифасини топширди.

Урта Чирчиқ районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ким Пен Хва номли колхоз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажариш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорини ва КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалигини юксалтиришга даъват этувчи Мактубини зўр меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик билан кутиб олдилар.

Колхоз правлениеси ва партия комитети ўтган йилларда қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш мақсадида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини янада юксалтиришнинг амалий тадбирларини ишлаб чиқдилар.

Бу тадбирлар 1977 йилда 5700 тонна пахта, 9870 тонна каноп пояси, 3260 тонна дон, 135 тонна гўшт, 1152 тонна сут, 200 минг дона тухум ва бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқариш юзасидан зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг тўла адо этилишига хизмат қилмоқда.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган мажбуриятларни муваффақиятли бажармоқ учун ҳар бир колхозчи меҳнатга коммунистик муносабатда бўлмоғи, барча агротехника тадбирлари ўз вақтида сифатли бажарилмоғи, маҳсулот ишлаб чиқариш учун сарф бўладиган меҳнат ва моддий-техника ресурсларидан рационал фойдаланилмоғи лозим. Зиммага олинган вазифаларни шараф билан адо этишда хўжаликнинг барча ишлаб чиқариш участкалари, биринчи навбатда ҳосил тақдири ҳал бўладиган бригадалар катта роль ўйнайдилар. Шу вазифадан келиб чиқиб, колхоз правлениеси ва партия комитети барча бригадаларда кенгашлар тузишга қарор қилди.

Бригадалар кенгаши коллективнинг умумий йиғилишида очиқ овоз бериш йўли билан сайланади. Бу кенгашга ишлаб чиқариш илғорлари, правление ва партия комитети қарорларини бажаришга қодир бўлган уч—беш киши аъзо қилиб кўрсатилади. Қоида бўйича кенгаш составига сайланган илғорлар халқ контроли постлари, «Комсомол прожектори» штаби, сифат бўйича комиссия аъзолари бўлишлари керак. Бригадалар кенгаши халқ контроли группалари ва постлари, «Комсомол прожектори» штаби, сифат бўйича комиссия билан ҳамкорликда иш олиб боради.

Бригадалар кенгаши дала ишларининг ўз вақтида ва сифатли бажарилиши, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, минерал ўғитлар, гербицидлар ва бошқа хил химиявий воситалардан, ёқлаш-мойлаш материаллари ва сувдан рационал фойдаланиш, ҳар бир бригада аъзоси томонидан кундалик норманинг бажарилиши, меҳнатга қараб ҳақ тўлаш қоидаларига тўла амал қилиш устидан назорат ўрнатади.

Бригадалар кенгаши қишлоқ хўжалиги экинларига ишлов беришнинг илғор методлари, меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлаш тажрибаларини ўрганади ва уларни ишлаб чиқаришга жорий этишда актив иштирок қилади.

Бригадалар кенгаши коллектив ўртасида социалистик мусобақани ташкил этади, илғорларни моддий ва маънавий рағбатлантириш масалаларини правление ва партия комитети муҳокамасига қўяди, бригада аъзоларининг меҳнат ва дам олиш шароитларини яхшилаш тадбирларини кўради. Бригадалар кенгаши ўзи қабул қилган қарорларни аъзоларга, колхоз правлениеси ва партия комитетига мунтазам маълум қилиб туради.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

УЛУҒ ОКТЯБРГА — ЗАРБДОР СУРЪАТЛАР

ПРАГА. ЧССРда Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кенгайиб бормоқда.

Пльзендаги «Шкода» корхонасининг кўп минг кишилик коллективи «Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини олтмишта конкрет иш билан кутиб оламиз» деган ўз ташаббусини эълон қилди. Совет Иттифоқига экспорт қилинадиган маҳсулотни тайёрлаш муддатларини қисқартиришга, ишлаб чиқарилаётган машина ва ускуналарнинг сифати ҳамда пишиқлигини оширишга асосий эътибор берилмоқда.

МЕҲНАТ ВА ДАМ ОЛИШ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

БУДАПЕШТ. Венгрия саноатининг байроқдори — Чепель металлургия ва машинасозлик комбинати шу беш йилликда социал тадбирларнинг кенг программасини амалга оширади. 1980 йилгача комбинат маблағлари ҳисобига 1.800 та квартира, ёшлар учун 300 ўринли ётоқхона, 800 ўринли болалар боғчалари ва яслилари қурилади, заводнинг янги поликлиникаси очилади. Чепель намунаси — меҳнаткашларнинг социалистик таъминотни яхшилаш тўғрисида ВХР партия ва ҳукумати жуда катта ғамхўрлик қилаётганликларини кўрсатувчи далилдир.

СОВЕТ ВА ПОЛЯК ЁЗУВЧИЛАРИ ҲАМДА ШОИРЛАРИНИНГ АНТОЛОГИЯСИ

ВАРШАВА. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан Польша Халқ Республикасида «Ленин ва революция поляк ва совет ёзувчиларининг ижодида» деган китоб босмадан чиқарилади. Бу эса икки қардош мамлакат қаламкашларининг биргаликда яратган биринчи асаридир. Антологияга эллик нафар поляк ва совет шоирларининг асарлари, шунингдек ҳар бир мамлакатдан 20 прозаикнинг асарлари киради.

ҲОСИЛ УЧУН КУРАШ

ХАНОЙ. Вьетнамда ҳосил учун чинакам жанг авж олдириб юборилди. Мамлакатнинг шимолий районларида бутун экин майдонларининг учдан бир қисмидан кўпроғи қурғоқчиликка дуч келди. Жазирама тропик офтобдан жизғанак бўлаётган кўмкўк шолипояларни сақлаб қолиш учун юз минглаб деҳқонлар далага чиқишди.

Қишлоққа юзлаб қўшимча насос етказиб берган ишчиларнинг ёрдами, деҳқонларнинг фидокорона меҳнати туфайли республиканинг олти вилоятида — Тхайбинь, Ханамнинь, Тханьхоа, Виньфу, Хабак ва Биньчетхиен вилоятларида қарийб юз минг гектар шолипоя сақлаб қолинди.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ТАРИХИЙ ВОҚЕА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, Конституция комиссиясининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети Пленумида қилган доклади, СССР Конституциясининг лойиҳаси бутун дунёда қизғин шарҳлаб берилмоқда. Газеталар, радио, телевидение ўз шарҳларида гап КПССнинг совет давлатининг, советлар мамлакати халқларининг коммунизм қурилиши улуғ ишига, инсониятнинг порлоқ истиқболи учун курашга тарихий ҳисса қўшаётганлиги тўғрисида бораётганлигини уқдириб ўтмоқдалар.

Болгариянинг **«Работническо Дело»** газетасида тинчлик тўғрисида ғамхўрлик Л. И. Брежневнинг сермазмун, ишончли далиллар келтирилган докладида асосий ўринни эгаллаганлиги таъкидланган. Янги Конституция лойиҳаси билан биринчи бор танишиб чиққандаёқ унда ленинча инсонпарварлик, ижодий кўлам, совет жамиятининг чинакам ҳақиқий демократизми тўла ва яққол намоён бўлади. СССРнинг асосий қонуни бизнинг ҳамдўстлигимизда социализм қурилиши учун ёрқин амалий намуна, рағбатлантирувчи ва илҳомлантирувчи омил бўлиб қолади. Асосий қонуннинг ҳар бир сатридан Совет Иттифоқининг тинчликсеварлиги яққол кўриниб турибди.

Словакиядаги «Праца» газетаси СССРнинг янги конституцияси кейинги кунлардаги энг буюк воқеа бўлиб қолишини таъкидлайди. Конституция, ҳеч шубҳасиз, социализм ва коммунизмнинг барча муҳолифларининг ҳамма кирдикорлари барбод бўлганлигидан далолат беради.

Франциядаги «Юманите—Диманш» газетаси КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг «Пролетариат диктатураси сифатида вужудга келган совет давлати умумхалқ давлатига айланди» деган сўзларини келтиради.

Демак, СССРда яхлит қудратли халқ хўжалик механизми мавжуддир, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида, жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнат ходимлари ўртасида тафовут тобора йўқолиб бормоқда. Пировард мақсад — коммунизм қуриш йўлида бирлашган кишиларнинг бирлиги қарор топди, деб ёзади газета.

Италиянинг «УНИТА» газетаси Л. И. Брежнев докладини ўрганиш муҳим эканлигини таъкидлайди. Конституция лойиҳасида, деб ёзади газета, кейинги йилларда СССРда социализм қурилишида эришилган муваффақиятлар натижасида юз берган чуқур ўзгаришлар акс эттирилган.

«Совет давлатининг олий мақсади —синфсиз коммунистик жамият қуришдир», деб ёзади Канададаги «Глоб энд Мейл» газетаси.

«Франкфуртер рунд шау» (ГФР) газетаси қуйидагиларни ёзади: янги Конституция бошқа давлатлар билан муносабатда куч ишлатишдан ва куч билан таҳдид қилишдан ўзаро бош тортиш, суверен тенглик, чегараларнинг бузилмаслиги принциплари билан характерланади. Урушни пропаганда қилиш қонун билан таъқиқланган, СССРнинг ташқи сиёсати агрессив урушларнинг олдини олишга қаратилган.

Американинг «Нью-Йорк Таймс» газетаси бундай деб ёзади. Янги Конституциянинг лойиҳасида кишиларнинг энг муҳим ҳуқуқлари —меҳнат қилиш, дам олиш, сиҳат-саломатликни сақлаш, уй-жойли бўлиш, билим олиш, медицина хизматидан текин фойдаланиш ва қариганда моддий таъминот ҳуқуқлари гарантияланган. Газетанинг Москвадан олинган хабарида «СССР янги Конституциясининг лойиҳасини совет жамоатчилиги кенг маъқуллаётганлиги» уқдириб ўтилади.

(ТАСС).

МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

ГАВАНА, Кубада 1976—1977 йилги шакар қамиш ўрими ниҳоясига етай деб қолди. Лекин шакар қамишни ўриб-йиғиб олиш ва қайта ишлашнинг келгуси мавсумида юқори кўрсаткичларга эришиш учун ҳозирнинг ўзидаёқ чоралар кўрилмоқда. Бутун мамлакатда шакар қамиш ўтказиш ишлари, бегона ўтларга қарши кураш, экинзорларни ўғитлаш ва гербицидлар билан дорилаш кенг кўламда авж олдириб юборилди. Қишлоқ хўжалиги ходимлари билан биргаликда далаларда саноат корхоналарининг ишчилари ва хизматчиларидан ташкил этилган кўнгиллилар бригадалари меҳнат қилмоқда.

(ТАСС, 6 июнь).

ТЎНТАРИШДАН КЕЙИН

НАЙРОБИ, 6 июнь. (ТАСС). 5 июндаги давлат тўнтариши натижасида ҳокимиятни қўлга олган Сейшель ороллари республикасининг янги президенти Ф. А. Рене радио орқали сўзлаган нутқида ўз программасини эълон қилди. Мамлакатнинг раҳбарлиги, деди у, миллий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш, Африкадаги мустақил давлатлар билан муносабатларни кучайтириш сиёсатини ўтказади. Давлат бошлиғи Конституциянинг амал қилиши вақтинча тўхтатилганлигини, миллат мажлиси ва илгариги ҳукумат тарқатиб юборилганлигини эълон қилди. Шунгача бош министр лавозимини адо этиб келган Ф. А. Рене янги ҳукумат ўз бошчилигидаги Сейшель ороллари бирлашган халқ партияси вакилларидан иборат бўлади, деб билдирди.

Бундан бир йил муқаддам мустақилликка эришган республикада умумий сайлов ўтказилади. Сайловни 1979 йил охирларида ўтказиш мўлжалланади. Бундан илгари эълон қилинганидек, сайловга тайёргарлик комитети тузилди.

Пойтахт — Виктория шаҳри жойлашган Маэ оролида, шунингдек архипелагнинг бошқа оролларида тўнтаришдан кейин жорий этилган комендантлик соати давом этмоқда.

ИСПАНИЯДАГИ СИЁСИЙ ВАЗИЯТГА ДОИР

МАДРИД. 6 июнь. (ТАСС). Ички ишлар министри Мартин Вилья мамлакатнинг барча 50 вилоятидаги Испания полицияси раҳбарлиги билан кенгаш ўтказди. Кенгашда сайлов олди кампанияси вақтида ва парламентга сайлов пайтида тартибнинг сақланишини таъминлаш масаласи муҳокама қилинди. Барча полиция бўлинмалари 15 июнда юксак тайёргарлик ҳолатига келтирилади ва уларга қаердан келиб чиқмасин, тартибсизлик туғдириш йўлидаги ҳар қандай уринишларни пайини қирқиш учун барча чораларни кўриш ҳақида йўл-йўриқ берилди.

Матбуот ўта ўнг, шунингдек сўл руҳдаги ҳар қандай группалар томонидан террорчилик ҳаракатлари кучайганлиги тўғрисида хавотирланиб ёзмоқда. Барселонда иккита граждан гвардиячиси ўлдирилди. Мадридда электр станциялари ва юқори вольтли линия таянчи пойдеворида портлашлар юз берди. Кейинги кунларда Саламанка, Барселона, Бильбао ва бошқа шаҳарларда касалхоналарга ҳужум қилинди. Номаълум кишилар Заморда полиция соқчисига ҳужум қилиб унинг қуролини тортиб олдилар.

Бу ҳаракатлардан мақсад —қандай қилиб бўлса ҳам саросималик туғдириш, парламент сайлови арафасида мамлакатда сиёсий вазиятни мураккаблаштириш, сайловни барбод қилишга уринишдир.

Депутатлар палатасига халқ уюшмасининг ўнг коалициясидан кўрсатилган номзодлардан бири, йирик ҳарбий саркарда барча офицерларга мурожаат қилиб, уларни шу реакцион блок номзодлари учун овоз беришга чақирганлиги диққатга сазовордир. Халқ уюшмаси ҳокимиятни қўлга олган тақдирда мамлакатда «тартиб ўрнатади» деб, бу билан мурожаат автори сўл партиялар сайловда ғалаба қозонса, гўё бу «гражданлар уруши даврига қайтишдир» деб қўрқитмоқда.

Испания жамоатчилиги ўта ўнг, шунингдек ўта сўл унсурларнинг барча иғвогарлигини қатъиян қоралаб, улар демократлаштириш жараёнига жиддий хавф туғдирмоқда, деб ҳақли фикр билдирмоқда. Мамлакатдаги барча прогрессив ташкилотларнинг раҳбарлари бугун эълон қилинган баёнотларида испан халқини ҳушёр бўлишга, ҳеч қандай иғвогарликка учмасликка ва Испанияда бошланган демократлаштириш жараёнининг муваффақият билан давом этиши учун мумкин бўлган ҳамма ишларни қилишга чақирди.

БЎЛАЖАК ҚУРУВЧИЛАР МАСКАНИ

Бу билим маскани ҳақида жуда кўп гапиришади. Ёшларга билим беришнинг янги прогрессив методларини оммалаштириш борасида маслаҳатлар берилганда ҳам, талабаларнинг етук мутахассис бўлиб етишишларига эришишга чақирилганда ҳам мазкур билим юрти намуна қилиб кўрсатилади. Чунки унинг педагогик коллективи ўз ишига сидқидилдан ёндошиб, ёшларни меҳнатсевар, пухта билимли, илғор тажрибали қилиб тарбиялашда ибратли ишларни амалга оширяпти.

...1967 йилда республикамиз пойтахтида машъум зилзила оқибатларини тугатиш ҳаракати кенг қулоч ёйди. Шу вақтга келиб кўпчилик йирик қурилиш ташкилотларига мутахассис кадрлар етказиб бериш долзарб масалалардан бири бўлиб қолди. Кўп ўтмай эндигина чирой очаётган Тошкент Черёмушкаси ҳисобланган Чилонзор районида қурувчилик мутахассисларини тайёрлайдиган 63-ҳунар-техника билим юрти дастлабки талабаларни қабул қилишга киришди.

Бугунги кунда билим юртининг барча ўқув хоналари керакли ўқув қуроллари билан жиҳозланган. Талабаларга назарий билим бериш билан бирга, уларда танлаган мутахассисликлари бўйича амалий кўникма пайдо қилишда намойиш этилаётган илмий кинофильмлар ҳам катта ёрдам бермоқда. 57 мастер ва 62 педагог ўз билим ва тажрибаларини ёшларга қунт билан ўргатмоқда.

Айни пайтда билим юрти областдагина эмас, балки бутун республикамизда ўзининг ибратли ишлари билан машҳур. Ўтган ўн йил ичида билим юртида 5 мингга яқин қурувчи кадрлар тайёрланди. Уларнинг кўпчилиги бугунги кунда республикамизнинг йирик қурилиш объектларида самарали меҳнат қилмоқдалар.

Яқинда билим юрти ҳаётида муҳим воқеа рўй берди. Бир қатор тажрибали мастер ва педагоглар кўп йиллик самарали меҳнатлари учун ҳунар-техника маорифи аълочиси деган номга сазовор бўлдилар. Улар орасида мастерлардан В. Алиепников, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ш. Норқулов, М. Ҳайдаров, Н. Ли ўртоқлар бор. Бундан ташқари, мастерлардан Ш. Имомжонов, Ш. Муротов, Т. Ковалевская ва бошқа педагоглар, жами 16 ўқитувчи Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг Фахрий Ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Кейинги йилларда билим юртида бир қатор диққатга сазовор ишлар амалга оширилди. Ўз касбига меҳр қўйган мастер ва педагоглар талабаларга пухта билим бериш, уларга ўзларининг кўп йиллик иш тажрибаларини қунт билан ўргатиш билан бирга эртанги бунёдкоримиз қалбида коммунистик аҳлоқ хислатларини шакллантиришга ҳам ҳаракат қилишяпти. Бугунги кунда билим юртининг талабалари турли йирик қурилиш объектларда зарбдор меҳнатлари билан бошқаларга намуна бўляптилар. Шуниси қувончлики, билим юртида мастерлик қилаётган 27 педагог турли йилларда шу билим даргоҳида таҳсил олган талабалардир. Бундан ташқари йирик қурилиш ташкилотларида раҳбар лавозимларда ишлаб келаётган 23 нафар киши республикада энг яхши деб топилган билим юртининг собиқ талабаларидан ҳисобланади.

Х. КАЗАКОВ.

Совет Иттифоқи Базель шаҳрида ўтказилган Швейцария миллий савдо-саноат ярмаркасида биринчи марта қатнашди. Совет ташқи савдо бирлашмалари ярмаркада китоблар, амалий санъат намуналари, заргарлик буюмлари, мўйна, гиламлар, атир-упаларни намойиш қилдилар. Суратларда: ярмаркага кираверишда СССР байроғи; томошабинлар Совет стендлари олдида.

В. Вавилов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Тошкентдаги Совет савдоси техникумида ўқувчиларни қабул қилиш бошланди. Бу ерда бу йил 800 нафардан зиёд йигит-қиз билим олади. Суратда: техникум қабул комиссиясининг аъзоси Муножот Орипова (ўртада) ҳужжатларни расмийлаштирмоқда. Савдо рекламаси кабинетида (ўнгда) витрина ташкил этиш машғулоти акс эттирилган.

А. Абалян фотолари.

УЗБЕКИСТОНДА ПУШКИН КУНЛАРИ

БУЮК ШОИР ҲАҚИДА

▲ «АДАМ Смит Эдинбургда ва Шотландиянинг теварак атрофларидаги графликларда ҳукм суриб турган шароитларини бутун оламга татбиқ этса бўладиган мўътадил бир шароит деб ҳисоблар эди. Сизларнинг Пушкинингиз аллақачон буни билган...»

Ф. ЭНГЕЛЬС.

▲ ПУШКИН — адабиётнинг биринчи даражали муҳим аҳамиятга эга бўлган миллий иш эканини, бу маҳкама ишидан ва сарой хизматидан аллақанча юқори туришини ҳаммадан олдин ҳис қилди, у адабиётчи деган унвонни ўзига қадар кўрилмаган юксакликларга биринчи бўлиб кўтарди.

Максим ГОРЬКИЙ.

▲ ЎЗБЕК ёзувчилари Толстой, Пушкин, Лермонтов, бошқа рус адабиёти асарларини ўзбек тилига таржима қилиш жараёнида улардан жуда кўп нарсаларни ўргандилар. Рус классик ёзувчиларининг ижоди ўзбек совет ёзувчилари учун бадиий маҳоратни эгаллашда катта мактаб бўлди.

Ғафур ҒУЛОМ.

▲ ПУШКИН асарларини ўзбек тилига таржима қилиш натижасида ўзбек совет адабиёти ва унинг поэзияси ниҳоятда бойиди. Пушкин асарлари устида ишлаш натижасида ўзбек шоирлари жуда катта мактаб ўтган бўлдилар. Пушкин ижоди билан яхшилаб танишиш катта сабоқ бўлса, уни ўзбек тилига таржима қилиш устидаги иш ундан ҳам муҳимроқ аҳамиятга эга.

Ҳамид ОЛИМЖОН.

▲ Санъатни чин севган
ўлкада,
Туғилди у букун янгидан.
Тозаланди асл мисралар
Замонининг қора чангидан.
Унинг шеъри мисоли олтин
Очилади ўқиган сайин.
Унинг шеъри қиличдан
ўткир,
Чақмоқдан тез, ипакдан
майин.

УЙҒУН.

▲ Эркни улуғлади тенги
кам созинг,
Рус халқининг асрий
нидоси бўлди,
Рус қалбининг акси.
садоси бўлди —
Шунинг учун сенинг
жаранг овозинг.

МИРТЕМИР.

БОҚЧАСАРОЙ ФОНТАНИГА

Ишқ фонтани, эй ўлмас
фонтан,
Сенга икки қизил гул
совғам!
Шилдирашинг ёқимли чунон,
Шоирона кўз ёшларинг ҳам.
Сачрар менга кумуш
тўзонинг,
Эсар салқин шабнам
нафаси,
Тинмайин оқ, юпанч
чашмаси!
Шилдир-шилдир сўйла
достонинг...
Ишқ фонтани, қайғули
фонтан,
Мармарингдан айладим
сўроқ,
Мен эшитдим йироқ элга
шон;
Мариядан айтмадинг
бироқ...
Унут бўлдинг наҳотки
мангу —
Сен, эй сўлғин ҳарам
юлдузи!
Ё Мария, Зарема бону —
Наҳот, ширин ҳаёлнинг ўзи!
Ёки бари ширин бир уйқу,
Бу қоронғу хилватда ҳаёл,
Ё бирдамлик тимсолмиди у,
Ё қалбдаги мажҳул идеал!

МИРТЕМИР таржимаси.

КАВКАЗ

Кўз ўнгимда Кавказ. Ўзим
юксакда,
Қорли қояларнинг
ёқасидаман;
Бургут кўтарилиб олис
чўққидан
Мен билан тенглашиб аста
сузмоқда.
Бу ердан кўраман илк сел
тошқинин,
Қорларнинг дастлабки
қўрқинч босқинин.
Тегимда булутлар оқади
аста;
Булутаро гувлаб шалола
тошар;
Остида баҳайбат қоқ
қоя-тошлар;
Нимжон ўт, қуриган
чангалзор пастда;
Кейин, дарахтзорлар,
салқин ўтлоқлар,
Қушлар тинмай сайрар,
кийик ўйноқлар.
Одамлар маконин қурмиш
тоғ аро,
Бўлиқ қияликда ўтлайди
пода,
Чўпон ўрлаб борар қувноқ
всҳада,
Арагва шошади кўк қирғоқ
аро,
Даралар панажой юпун
отлиққа,
Терек ўйноқлайди бебош
шодликда;
Ўйноқлару, гўё қафас
тутқуни,
Ем кўрган ёш йиртқич каби
пишқирар;
Беҳуда қаҳр-ла қирғоққа
урар,
Қояларни ялар очкўз
тўлқини...
Ҳайҳот! На қувонч бор унга,
на ем бор:
Уни лол қоялар сиқар
шиддаткор.

Асқад МУХТОР таржимаси.

ҚАҲРАМОНЛИК БАДИҲАСИ

ТАҚРИЗ

ЎЗБЕК совет адабиётида чет эл ҳаёти мавзуини бойитишда Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР давлат мукофоти лауреати ёзувчи Ҳамид Ғуломнинг ҳиссаси каттадир.

Адибнинг яқинда «Ёш гвардия» нашриётида босилган «Капитан Арбусионинг ўғли» китоби Куба, Япония, Жазоир каби мамлакатларга қилган сафарлари натижасида юзага келган. Ҳикоялар чинакам бадиий асар сифатида зўр ҳаяжон билан ёзилган. Характерлар чуқур руҳий олами билан ўқувчини ўзига жалб эта олади. Америка қитъасидаги Куба. Бу мавзуга бағишланган ҳикояларда озодлик оролининг жанговар руҳи, халқнинг курашчанлиги, унинг раҳнамоси бўлган Коммунистик партия ва Фидель Кастро жасорати ҳаётий ҳамда жанговар бир тарзда китобхон кўз олдидан ўтиб туради. Ҳикояларнинг ҳаммаси учун умумий бўлган фазилат ҳам ана шу жонговарликда. Маълумки, Куба халқи чет эл босқинчиларининг ва маҳаллий капиталистларнинг зулмидан ғоят азоб чеккан. Улар ўз юртининг ноз-неъматларидан, ҳатто сувининг балиқларидан ҳам маҳрум бўлишган. Ундан ўзининг насибасини талаб қилганлар эса қийноқ ва азобларга дучор қилинган. Ҳамид Ғулом ана шу азоблардан бирини шундай ҳикоя қилади: «Қудуқнинг туби денгизга уланган экан. Чет эл мустамлакачиларига қарши исён кўтарган кубаликлар шу қудуққа ташланиб, денгизда наҳангларга ем бўлар экан». Ана шу халқ озодликка, ўз ҳуқуқига эришади. Халқ бутун вужудини, қалбини жонини қонлар тўкиб қўлга киритган озодлигини ҳимоя қилишга бағишлаган. Ана шу фидойилик ана шу ватанпарварлик ва қаҳрамонлик ёзувчи ҳикояларида жуда таъсирчан тасвирланади: «Гавана томларида ёмғир остида тонг оттираётган автоматчи йигитларни, шаҳар кўчаларини қўриқлаётган милиция қизларни, шакарпояларда тун бўйи мижжа қоқмаётган қуролли деҳқонларни, тоғларда мактаб очаётган маэстро (ўқувчи)ларни кўрганда Фидель кўз олдингизга келади. Ва Антонио Масеонинг «Кимки Кубани босиб олмоқчи бўлса, қора қонга бўялган култепани олади» деган оташин сўзлари эсингизга тушади». Хуллас, бу ҳикоялар гарчанд муаллифнинг, Куба халқидаги илк таассуротлари бўлса ҳам аммо ёзувчининг жуда синчковлиги, ҳаётни фақат бир сайёҳ сифатида эмас, ижодкор кўзи билан кузатганлиги сезилиб туради. Адиб, ниҳоятда характерли деталлар топади, лекин уларни шарҳлаб ўтирмайди мазкур деталларнинг моҳиятини, мағзини чақишини китобхон ҳукмига ҳавола қилади. Кубаликлар эшикларига ёзиб қўйган ва китобда айнан келтирилган қуйидаги сўзлар фикримизнинг далилидир: «Бу уй — менинг уйим, уни менга революция берди. Бу уйни мендан тортиб олиш учун аввал мени ўлдириш керак».

Ёзувчи Япония ҳақидаги ҳикояларида тинчлик учун курашаётган, ўз ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилаётган халқнинг руҳини тасвирлайди. Бугун Япония кўчаларида мана шундай овозлар янграйди: «Япон — Америка ҳарбий шартномаси имзоланмасин!», «Урушнинг олди олинсин!», «Хиросимани унутманглар!», «Нагасаки огоҳ бўлишга чақиради!», «Тинчлик! Тинчлик!!!». Бундай хитоблар бугунги Япониянинг руҳидир. Ёзувчи мана шу тинчликнинг ва тинчлик учун бу қадар катта жон фидолик билан курашишнинг моҳиятини қидиради ва буни атоқли адибимиз Ойбек «даврим жароҳати» деб таърифлаган Хиросима фожиасидан топади. Муаллиф худди шу воқеанинг жонли гувоҳлари бўлган японларнинг хотираларини келтиради. Фақат япон халқининг эмас, бутун инсониятнинг фожиасига айланган бу даҳшатли воқеаларни ўз услубига содиқ ҳолда ҳеч қандай тасвирларсиз, қўшимчаларсиз оққа кўчиради, бироқ бу кўчирмаларда қанчалар даҳшат мужассамлигини китобхон яхши сезиб туради.

«Жазоир — менинг Ватаним» спектаклини кўрмаган ё инсценировкасини эшитмаган, ундан ҳаяжонга, изтиробга тушмаган ўзбек топилмаса керак. Ҳа, ўзбек халқи бир асру ўттиз йил мустамлакада яшаган жазоир халқининг озодлик учун курашини, дастлабки қадамлариданоқ уни қўллаб-қувватлаган, унга ҳайрихоҳлик билдирган, матонатига қойил қолиб келган.

Китобда ана шундай дўстликка, ҳамдардликка алоҳида урғу берилади. Дўстларнинг порлоқ тонгидан олам-жаҳон завқ туйган, бу тонгнинг қандай қурбонлар эвазига эришилганини кўриб, билиб қаттиқ таъсирланган адибнинг аччиқ қисмат тўғрисидаги дил сўзлари китобхон қалбини ҳам тўлқинлантиради. «Озодлик» деган сўзнинг маъносини яна яхшироқ, тўлароқ чақишга, англаб етишга ундайди. Бу босқични аллақачон ўтаган Совет Иттифоқининг вакили, коммунист ёзувчи Ҳамид Ғулом жазоир адиби Анри Аллегнинг «Озодлик қандай яхши!.. Ақалли меҳмон кутиш имкониятига эга бўлдик, камарад!» деган сўзлари қатига жуда катта мазмунни сиғдирган. У шундай бир фактни келтиради:

...Кабилия вилоятидаги бир қишлоқ. Унинг ўртасида француз помешчикнинг ҳашаматли уйи, катта қўраси. Қишлоқ деҳқонлари унинг чорикорларига айланишган. Эвазига тўйимли овқат эмас, калтак ейдилар. Зулмдан тўйган қишлоқ исён кўтаради. Француз жазо отрядини чақиради. Отряд етиб келгач, халойиқни алдаб қўрага киритишади. Француз офицери буйруғи билан эркаклар ўнгга, аёллар чапга, болалар орқага ўтиб турадилар. Эркаклар отиб ташланади. Аёллар қамоқ лагерига ҳайдаб келтирилади. Кейин болаларга навбат келади. Қизларни ажратиб олиб, ўғил болаларни отиб ташлашади!

Жазоир халқи ана шундай ваҳшийликларни бошдан кечириб, ана шундай азоб-уқубатларни енгиб ўтиб, озодликка эришди! «Мағриб қўшиғи» туркумидаги ҳикоялар билан танишган китобхон ана шуни — озодликнинг қадрини, қимматини ҳис қилади.

Муаллиф ана шу озодлик туфайли чинакам инсоний ҳуқуқига эга бўлган жазоирлик билан аламига чидай олмаётган, даҳшатга тушган французни қиёслайди, уларнинг икки хил ташқи қиёфасини чизади, икки хил маънавий оламини очиб беради.

Умуман, «Капитан Арбусионинг ўғли» тўплами ўзбек совет адабиётини чет эл мавзуининг ажойиб намуналари билан бойитишда алоҳида қимматга эгадир.

Ёқуб ЯКВАЛХЎЖАЕВ,
Қамчибек КЕНЖА.

Уйғур ансамбли меҳмонимиз

Тошкентда Қозоғистондан меҳмон бўлиб келган Олмаотадаги уйғур Давлат музикали драма ва комедия театрининг гастроли давом этмоқда. Мурод Аҳмедов бошчилигидаги «Ёшлик» эстрада ансамбли ўзининг хушовоз ашула ва рақслари билан шаҳримиз санъат муҳлисларини ҳушнуд қилмоқда.

Суратда: (ўнгдан чапга) Озод Разамов ва Қаҳрамон Иминовлар «Торим қизи» ашуласини ижро этмоқдалар.

Иккинчи суратда: Марот Мамадбоқиев «Ўлойем» қўшиғини айтмоқда.

Т. Ҳасанов фотолари.

БУТУНИТТИФОҚ МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ индустриал шаҳарлардан бири ҳисобланган Чирчиқ қиёфаси йил сайин гўзаллашиб бормоқда. Социалистик шаҳарда янги-янги ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилмоқда, кўплаб маданий-маиший муассасалар бинолари, уй-жойлар қад кўтаряпти.

Бу бунёдкорлик ишларининг асосий қисмини 160-қурилиш трести коллективи амалга оширмоқда. Бинокорлар ва монтажчилар зиммаларидаги вазифага сидқидилдан муносабатда бўлаётганликлари учун ҳам фаолиятлари самарали якунланмоқда. Пудрат ишларининг умумий ҳажми бўйича биринчи квартал топшириғи 104 процент, ўз кучлари билан эса 103 процент қилиб адо этилди. Коллектив кейинги ойларда ҳам яхши ишлади.

Спорт

МОСКВАДАН ХУШХАБАР

Ватанимиз пойтахтидаги Крилатский каналида академик қайиқ ҳайдаш бўйича «Катта Москва регатаси» анъанавий халқаро мусобақалари бўлиб ўтди. Бу турнирда Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Руминия, Чехословакия, Италия, Финляндия ва СССР терма командалари асосий совринлар учун ўзаро куч синашдилар.

СССР терма командаси составида мусобақалашган спортчилар орасида областимиз вакиллари ҳам бор эди. «Меҳнат» жамияти спортчиларидан бекободликлар В. Кашеев, В. Губайдуллин, Ю. Максименко, А. Зайцевлар руль бошқарувчисиз тўрт кишилик қайиқда барча рақибларини ортда қолдириб, маррага биринчи бўлиб етиб келдилар. Улар турнир ғолиби деган фахрли номга эга бўлиб, биринчи марта халқаро классли СССР спорт мастери нормативини бажардилар.

Москвада чавандозлик бўйича ҳам чемпионат бўлиб ўтди. Чемпионат курашида тошкентлик спорт мастери Валерий Дворянинов бир мунча яхши қатнашди. У катта ёшли отлардаги учкураш мусобақасида бешинчи ўринни эгаллади.

ЧИРЧИҚЛИК ЎҚУВЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Житомир шаҳрида шахмат бўйича ўсмирларнинг Бутуниттифоқ «Оқ рух» анъанавий мусобақаси давом этмоқда. Бу ўйинларда республикамиз шарафини Чирчиқдаги 19- мактаб ўқувчилари ҳимоя қилишяпти.

Ёш чирчиқликлар турнирнинг саралаш ўйинларида ўзларига билдирилган юксак ишончни оқладилар. Улар деярли барча учрашувларни юқори савияда ўтказиб, биринчи финал группасига йўлланма олдилар. Бу группада улар Москва, Ленинград, Волгоград, Кутаиси ва Прокофьевск шаҳарлари ёш шахматчилари билан 1—6-ўринлар учун куч синашадилар. Бугун финал ўйинлари бошланади.

ОМАДЛАРИ КЕЛМАДИ

Латвиянинг Даугавпилс ва Лиепая шаҳарларида Бутуниттифоқ II ёшлар спорт ўйинлари программасида волейбол мусобақалари бўлиб ўтди. Бунда республикамиз терма командалари ҳам иштирок этдилар.

Қизлар коллективи сўнгги учрашувни грузиялик тенгдошлари билан ўтказиб, 3:1 ҳисобида устун келди. Натижада Ўзбекистон терма командаси еттинчи ўринни эгаллади.

Йигитлар мусобақаларида эса Ўзбекистон командаси вакилларининг омади келмади. Улар барча учрашувларни бўш ўтказиб, бор-йўғи ўн тўртинчи ўринни эгалладилар. Бу ҳол республика терма командалари раҳбарларидан ёшлар волейболи аҳволини чуқур анализ қилиб, хулоса чиқариш ва кейинги стартларга яхши тайёргарлик кўришни талаб қилади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Узбекистон ССР министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитети «ТАШМЕТРОСТРОЙ» ТРЕСТИ БАЗАСИДА ЯНГИ ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН 178-ШАҲАР УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БУЙИЧА 1977—78 УҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тоннель проходчилари, газ-электр пайвандчилар, пардозловчи-мармарчилар (ўқиш муддати — 3 йил); электр пайвандчилар, арматурачилар, изолировкачилар, бетончилар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, бўёқчилар (ўқиш муддати — 1 йил).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БУЛГАН ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Уқувчилар кунига уч маҳал бепул овқат ва бепул кийимбош билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчиларга пул мукофоти берилади.

Уқишни тугатганлар — иш билан таъминланадилар ва улар «ТАШМЕТРОСТРОЙ» қурувчиларига бериладиган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар СССР транспорт қурилиши министрлигининг олий ва ўрта махсус ўқув юртларига йўлланма билан юбориладилар ва имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 20-квартал, Пограничная кўчаси, «Ташметрострой» ҳунар-техника билим юрти (50, 29-автобусларнинг «Ётоқхона», 18-трамвай ва 6, 11-троллейбусларнинг сўнгги бекатлари).

«УЗХЛАДОТОРГМОНТАЖ» трестининг ТОШКЕНТ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ совутиш ва савдо-технология ускуналарига хизмат кўрсатиш бўйича МЕХАНИКЛАР ТАЙЕРЛАЙДИГАН 4, 5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ЕКИ ОБЛАСТИГА ДОИМИЙ ПРОПИСКА ҚИЛИНГАН, КАМИДА 3 РАЗРЯДЛИ ЭЛЕКТРИК ЕКИ ИЧДАН ЕНИШ ДВИГАТЕЛЛАРИ РЕМОНТИ БУЙИЧА 3 РАЗРЯДЛИ МУТАХАССИСЛИККА ЭГА БУЛГАН 20 ВА УНДАН КАТТА ЕШДАГИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Уқувчиларга стипендия берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-32, «Грампластинка» кўчаси, 40-уй. Телефонлар: 66-21-31, 66-03-65.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МЕҲНАТ БУЙИЧА БУЛИМИ ЕЛҒИЗ ЭРКАКЛАР ВА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ «МЕТАЛЛУРГМОНТАЖ» БЕКОБОД БОШҚАРМАСИГА ВА 16-«БЕКАБАДМЕТАЛЛУРГСТРОЙ» ТРЕСТИГА ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БУЙИЧА

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ, МОНТАЖЧИ, АРМАТУРАЧИ, ДУРАДГОР, СУВОҚЧИ-БУЕҚЧИ, ҒИШТ ТЕРУВЧИ.

Бошқа шаҳарликлар яхши жиҳозланган ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: область шаҳарлари ва районларидаги меҳнат бўйича вакилларга ва аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюросига. Тошкент шаҳрида, Привокзальная кўчаси, 30-уй. Тошкент область ижроия комитетининг меҳнат бўйича бўлими. Телефонлар: 33-81-21, 33-84-84.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Умр ўртаси (бадиий фильм, 1-серия). 11.45 — Инсон ва қонун 12.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 15.30 — «Меҳнатинг — иқболинг». 16.35 — В. Маяковский «Ким бўлсам экан?» 17.00 — Қилич таққан бола (телоспектакль, 3-қисм). 17.45 — Фан оламида. 18.15 — Горнчилар, қаердасиз! 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Телефильм. 20.05 — Спортлото. 20.15 — Жаҳон халқларининг ижоди. 20.55 — Умр ўртаси (бадиий фильм, 2-серия). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Фильм-концерт. 23.20 — Ажойиб ва ғаройиб (ҳужжатли фильм). 23.50 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун қўғирчоқ фильм. 12.00 — Пушкинхонлик. 12.40 — Ҳужжатли фильмлар. 13.00 — Дубровский (бадиий фильм). 18.30 — «Салом, пионер ёзи». 19.00 — Қуёшли ўлка маршрутлари. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Саломатликнинг боши (телефильм.) 20.10 — Пушкинхонлик 20.30 — Футбол: «Пахтакор» — «Спартак», 2-тайм. 21.15 — Ахборот. 21.35 — Эстрада концерти. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Ноз-неъмат бунёдкорлари. 22.45 — Семурғ (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Математика. 20.05 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 20.35 — Янгиликлар. 20.55 — Реклама. 21.15 — Физика.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—8|VI да Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг ҳисобот концерти, 9|VI да Испан миниатюралари.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8|VI да Кўрмайин босдим тиконни, 9|VI да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8|VI да Оддий мўъжиза, 9|VI да Йиллар ўтиб.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСР халқ артисти Маргарита НАЗАРОВА раҳбарлигидаги «ЙУЛБАРСЛАР» аттракциони (19.30).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Катта пойга (катта зал), Биз бир-биримизни шундай севардикки (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Йилнинг тўрт фасли — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Мардлик учун юз грамм — «ЧАЙКА» (12, 14, 16.00), «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

«Мулен Руж» — «ЧАЙКА» (18, 20.00, 21.45), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ширин аёл — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Мафия чангалида — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Кўл узра соната садоси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Ютуқ — «ИСКРА» (20.30).

ЁЗГИ БИНОДА

Ширин аёл — «ФЕСТИВАЛЬ».
Мафия чангалида — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, эълонлар — 338142.